

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2020–2021 METŲ PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2020 m. gegužės 7 d. Nr. T-140
Šiauliai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 40 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 7 straipsniu, 16 straipsnio 2 dalies 3 punktu, Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 2-185 „Dėl Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 8 punktu, Šiaulių miesto savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybės korupcijos prevencijos 2020–2021 metų programą (pridedama).

2. Įpareigoti Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktorių su šio sprendimo 1 punktu patvirtinta programa supažindinti visus Šiaulių miesto savivaldybės administracijos darbuotojus, savivaldybės įmonių, viešųjų ir biudžetinių įstaigų vadovus.

Savivaldybės meras

Artūras Visockas

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2020–2021 METŲ PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių miesto savivaldybės korupcijos prevencijos 2020–2021 metų programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – Specialiųjų tyrimų tarnyba) direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 2-185, ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą. Programa skirta korupcijos prevencijai Šiaulių miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) ir jos valdomose įmonėse ir įstaigose, kurių savininkė (valdytoja) ji yra, užtikrinti.

2. Programos tikslas – nustatyti pagrindinius kovos su korupcija Savivaldybėje tikslus ir uždavinius, korupcijos prevencijos subjektus, jų teises ir pareigas korupcijos prevencijos srityje, vienyti Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių ir jos kontroliuojamų įmonių ir įstaigų pastangas įgyvendinant korupcijos prevenciją.

3. Programa siekiama šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti, paskatinti visuomenę aktyviai reikšti nepakantumą korupcijai, teikti paramą numatytoms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti, vykdyti glaudų Savivaldybės bendradarbiavimą su vyriausybinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, kitais asmenimis, ginant prigimtines ir kitas bendras žmogaus teises ir laisves.

4. Programos strateginės kryptys yra: 1) korupcijos prevencija; 2) antikorupcinis švietimas.

5. Programa grindžiama korupcijos prevencija, visuomenės ir Savivaldybės darbuotojų antikorupciniu švietimu ir mokymu, siekiant kompleksiskai šalinti šio neigiamo socialinio reiškimo priežastis ir sąlygas.

6. Programa įgyvendinama vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės korupcijos prevencijos 2020–2021 metų programos priemonių planu (toliau – Planas), kuriame numatytos prevencinės priemonės, skirtos socialinėms, ekonominėms grėsmėms išvengti, visuotinai pripažįstamoms žmogaus teisėms, laisvėms ir viešajam interesui ginti, ir priemonės, skirtos antikorupciniam Savivaldybės institucijų, įmonių ir įstaigų darbuotojų, valstybės tarnautojų ir visos Šiaulių miesto bendruomenės švietimui gerinti.

7. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Programos 1 punkte nurodytuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2016–2018 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

8. Iš Šiaulių miesto savivaldybės korupcijos prevencijos 2016–2018 metų programoje (toliau – 2016–2018 m. korupcijos prevencijos programa) numatytų įgyvendinti 20 korupcijos prevencijos priemonių galutinai įgyvendinta buvo tik 15 priemonių.

9. Iš 2016–2018 m. korupcijos prevencijos programos priemonių plane numatytų 6 priemonių, skirtų antikorupcinės kontrolės ir prevencijos skaidrumui užtikrinti, galutinai buvo įgyvendintos 2 priemonės, iš dalies įgyvendintos 3 priemonės, neįgyvendinta 1 priemonė.

Pirmoji priemonė „*Organizuoti Savivaldybės administracijos ir savivaldybės įstaigų (kuriose atliekamas teisės aktų antikorupcinis vertinimas) tarnautojų ir darbuotojų mokymus dėl*

antikorupcinio teisės aktų projektų vertinimą“ per ataskaitinį laikotarpį buvo įgyvendinta iš dalies, nes dėl finansavimo trūkumo specialūs kursai, susiję su norminių teisės aktų projektų antikorupciniu vertinimu, savivaldybės įstaigų darbuotojams nebuvo organizuoti, tačiau visa informacija – mokymai ir konsultacijos apie tai, kaip atlikti norminių teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą, buvo teikiama nuolat visiems Savivaldybės administracijos darbuotojams ir savivaldybės įstaigų darbuotojams, atsakingiems už korupcijos prevenciją.

Antroji priemonė *„Vertinti Savivaldybės teisės aktus antikorupciniu požiūriu“* buvo įgyvendinta ne galutinai, nes pradėjus įgyvendinti priemonę paaiškėjo, kad paskirtas šios priemonės vykdytojas tik iš dalies gali atlikti jam pavestus reikalavimus, ir dėl to priemonė galėjo būti vykdoma tik pagal atskirą Savivaldybės mero ar Savivaldybės administracijos direktoriaus pavedimą.

Trečioji priemonė *„Antikorupcijos komisijai įvertinus atliktų tyrimų ar apklausų rezultatus, audito medžiagą, gautus skundus ar pranešimus, kitą teisėtai gautą informaciją apie savivaldybės įstaigų veiklą, motyvuotai parinkti Savivaldybės veiklos sritį, kurioje būtų tikslinga nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę“* buvo įgyvendinta galutinai. 2016 m. srityje, kurioje buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, konkrečių skundų nebuvo gauta, tačiau atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybėje šiuo laikotarpiu buvo įgyvendinama labai daug įvairių projektų, susijusių su sporto skatinimu ir rėmimu, pareikalauja nustatyti galimą korupcijos pasireiškimo tikimybę Savivaldybės paramos ir kitų Šiaulių miesto savivaldybės biudžeto (toliau – savivaldybės biudžetas) lėšų, skirtų kūno kultūrai ir sportui plėtoti, skyrimo ir naudojimo kontrolės srityje. Atlikus (2016-11-09 Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Nr. S-3358) tyrimą, buvo nustatytos tam tikros sritys, kuriose egzistuoja minimali korupcijos pasireiškimo tikimybė, kurią gali sąlygoti nesąžiningi atsakingų tarnautojų ar darbuotojų veiksmai. Taip pat pateikti pasiūlymai, kaip šias sritis tobulinti. 2017 m. buvo atliekamas vietinių teisės aktų, reglamentuojančių nevyriausybinių organizacijų projektų finansavimą, korupcijos tikimybės nustatymas (2017-12-06 Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Nr. S-3825), nevyriausybinių organizacijų projektų finansavimas, įgyvendinimas ir kontrolė – tai veiklos sritis, kuri yra susijusi su tinkamu savivaldybės biudžeto lėšų įsisavinimu ir papildomų teisių suteikimu, todėl ji visada gali būti siejama su minimalia korupcijos pasireiškimo tikimybė, kurią gali sąlygoti nesąžiningi atsakingų tarnautojų ar darbuotojų veiksmai. 2018 m. korupcijos tikimybės nustatymas buvo atliekamas kultūros projektų finansavimo, projektų pateikimo ir vertinimo tvarkos, lėšų skyrimo, atsiskaitymo už jų panaudojimą, tvarkos ir atsakomybės srityje (2018-12-05 Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Nr. S-3910). Visais atvejais korupcijos tikimybės nustatymas buvo atliekamas atsižvelgiant į tas sritis, kuriose dažniausiai kildavo įvairių nesusipratimų, kai galimai neteisėtai buvo įsisavinamos ar ne pagal paskirtį panaudojamos savivaldybės biudžeto lėšos. Todėl, siekiant ateityje išvengti galimų korupcinių apraiškų, buvo pasirinkta korupcijos pasireiškimo tikimybę nustatyti būtent minėtose srityse.

Ketvirtoji priemonė *„Peržiūrėti Savivaldybės korupcijos prevencijos programos nuostatas, vykdyti programos priemonių įgyvendinimo kontrolę“* buvo įgyvendinta iš dalies, nes 2016–2018 m. korupcijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimo kontrolė buvo vykdoma, tačiau pati programa nebuvo peržiūrėta.

Penktoji priemonė *„Teikti informaciją Valstybės tarnautojų registrai (VATARAS) ir Juridinių asmenų registrai“* buvo įgyvendinta galutinai, nes informacija Valstybės tarnautojų registrai (VATARAS) ir Juridinių asmenų registrai buvo teikiama nuolat. Informaciją apie valstybės tarnautojus ir jų atžvilgiu priimtus sprendimus teikė Savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus Personalo ir vidaus administravimo poskyrio specialistai, kuriems yra pavestos šios funkcijos. Atvejų, kad per 2016–2018 m. laikotarpį nebūtų pateikta privaloma teikti informacija, nebuvo nustatyta.

Šeštoji priemonė *„Atlikti miesto gyventojų apklausą apie korupciją ir galimas jos paplitimo priežastis Šiaulių mieste“* įgyvendinta nebuvo, nes dėl lėšų trūkumo efektyvi apklausa nebuvo atlikta.

10. Iš 2016–2018 m. korupcijos prevencijos programos priemonių plane numatytų 3 priemonių, skirtų administravimo procedūrų skaidrumui didinti, per ataskaitinį laikotarpį buvo įgyvendintos visos trys priemonės. Įgyvendinant septintą priemonę, per 2016–2018 m. laikotarpį buvo išnagrinėti 3 prašymai (2017 m. buvo gauti du prašymai, o 2018 m. vienas prašymas). Pažymėtina, kad 2018 m. taip pat buvo atliekamas ir vienas tyrimas pagal Šiaulių miesto savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos (toliau – Antikorupcijos komisija) pirmininko pateiktą informaciją.

2017 m. Antikorupcijos komisija, išnagrinėjusi pateiktus prašymus, nors jie ir buvo anoniminiai, nusprendė nepradėti tyrimo dėl juose nurodytų aplinkybių, nes prašymuose pateikta informacija buvo neinformatyvaus pobūdžio ir nesusijusi su Antikorupcijos komisijos veikla.

2018 m. gautas prašymas „Dėl Socialinių paslaugų centro tarnybinių automobilių naudojimo pažeidimų“, kuriuo buvo prašoma įvertinti tarnybinių automobilių, priklausančių Šiaulių miesto socialinių paslaugų centrui (toliau – Socialinių paslaugų centras), naudojimo pagrįstumą. Antikorupcijos komisija, išnagrinėjusi prašyme nurodytas aplinkybes ir įvertinusi visus šią sritį reglamentuojančius teisės aktus, nusprendė, kad Socialinių paslaugų centrui priklausantys ir naudojami automobiliai yra naudojami pagal nustatytą tvarką be pažeidimų. Tačiau, siekiant išvengti bet kokių abejonių dėl tinkamo ir teisėto tarnybinio transporto naudojimo, buvo pasiūlyta tarnybinius automobilius laikyti prie Socialinių paslaugų centro adresu: Tilžės g. 63B, Šiauliai.

Kaip minėta, 2018 m. buvo pradėtas tyrimas pagal Antikorupcijos komisijos pirmininko pateiktą informaciją „Dėl Savivaldybės patalpų tinkamo naudojimo“. Tačiau Antikorupcijos komisijos posėdyje išklaudus kviestuosius asmenis – VšĮ Dainų PSPC direktorių Praną Andruškevičių ir Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoją Mariją Veličką – buvo nuspręsta, kad pateikta informacija ir nurodytos aplinkybės nesudaro pagrindo pradėti tyrimą, todėl buvo priimtas sprendimas nepradėti tyrimo.

Aštuntos priemonės vykdymas buvo užtikrinamas nuolat, nes Savivaldybės priimamajame interesantai galėjo palikti laisvos formos anoniminius atsiliepimus, įmesdami juos į dėžutę, arba pateikti anonimiškai elektroniniu būdu Savivaldybės interneto svetainėje www.siauliai.lt. Atsižvelgiant į tai, kad per 2016–2018 ataskaitinį laikotarpį nebuvo gauta nei teigiamų, nei neigiamų atsiliepimų apie Savivaldybės administracijos darbuotojų elgesį, laikytina, kad priemonė įgyvendinta galutinai.

Įgyvendinat devintą priemonę, per 2016–2018 m. laikotarpį Savivaldybės administracijoje buvo sudaryta apie 12 grupių investicijų projektams kontroliuoti. Būtent šių grupių nariai buvo atsakingi už konkretaus rengiamo ir vykdomo Europos Sąjungos finansuojamo projekto įgyvendinimą. Per ataskaitinį laikotarpį kontrolė buvo vykdoma tinkamai, skundų dėl netinkamo projekto vykdymo negauta.

11. Iš 2016–2018 m. korupcijos prevencijos programos priemonių plane numatytų 7 priemonių, skirtų Savivaldybės viešumui didinti, per ataskaitinį laikotarpį galutinai įgyvendintos tik 5 priemonės.

10, 12 ir 16 priemonės, numatytos 2016–2018 m. korupcijos prevencijos programos priemonių plane, įgyvendintos galutinai, nes jų vykdymas buvo nuolatinio pobūdžio. Įgyvendinat 10 priemonę, informacija buvo teikiama nuolat Savivaldybės interneto svetainės www.siauliai.lt srityje „Veiklos sritys“.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo įgyvendinta apie 20 investicijų projektų, apie kuriuos visa informacija buvo skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje www.siauliai.lt.

Įgyvendinant 12 priemonę, informacija taip pat buvo teikiama nuolat Savivaldybės interneto svetainės www.siauliai.lt srities „Veiklos sritys“ skyriuje „Investicijos“. Per ataskaitinį laikotarpį visuomenė Savivaldybės interneto svetainėje galėjo rasti visą aktualią informaciją apie 38 numatomus vykdyti ir vykdomus investicijų projektus ir jų apibūdinimus. Vykdam šią priemonę, taip pat buvo nuolat atnaujinama informacija apie privatizuotinus objektus, kuriuos buvo galima rasti Savivaldybės interneto svetainės www.siauliai.lt srities „Turto pardavimo naujienose“ skyriuje „Privatizuotinas turtas“. Per ataskaitinį laikotarpį pateikta informacija apie 33 parduodamus objektus.

Įgyvendinant 16 priemonę, 2016 m. buvo pakoreguoti paslaugų aprašymai, prie jų nurodyti aiškūs elektroniniai adresai, kuriais galima gauti vieną ar kitą paslaugą. Siekiant skatinti paslaugų teikimą, 2017 m. buvo išleisti lankstinukai su išsamia informacija apie Savivaldybės teikiamas paslaugas. 2018 m., remiantis Lietuvos savivaldybių asociacijos pateiktais duomenimis, buvo nustatyta, kad Savivaldybėje naudojimas elektroninėmis paslaugomis išaugo apie 20 proc. Įgyvendinus šią priemonę, Šiaulių miesto visuomenė gali gauti net 64 elektronines paslaugas.

15 priemonė, numatyta 2016–2018 m. korupcijos prevencijos programos priemonių plane, buvo įgyvendinta tik iš dalies, nes per nustatytą ataskaitinį laikotarpį nebuvo pateikta informacija, tačiau įvertinus, kad per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas) nuostatų pažeidimų nebuvo nustatyta, laikytina, kad pagrindinis priemonės tikslas buvo užtikrintas.

Įgyvendinat 13 priemonę, ataskaitų susipažinti buvo prašoma tik iš tų įstaigų, kurių ataskaitos nebuvo viešinamos jų įstaigos interneto svetainėje. Per nustatytą laikotarpį buvo susipažinta su visų sveikatos įstaigų ataskaitomis. Be to, pažymėtina, kad, įgyvendinant šią priemonę, buvo atliktas tyrimas siekiant nustatyti skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardą. Atlikus tyrimą, Savivaldybės taryba, vadovaudamasi Asmens sveikatos priežiūros įstaigų korupcijos indekso nustatymo komisijos 2019-01-15 protokolu Nr. VAK-16, nusprendė Savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 7 d. sprendimu Nr. T-33 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybei pavaldžių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kurioms suteiktas skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardas, sąrašo patvirtinimo“, patvirtinti Šiaulių miesto savivaldybei pavaldžių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, kurioms suteiktas skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardas, sąrašą, pagal kurį visos Savivaldybei pavaldžios asmens sveikatos priežiūros įstaigos buvo pripažintos įstaigomis, turinčiomis skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardą.

Įgyvendinant 14 priemonę, nebuvo pateikti duomenys, reikalingi analizei atlikti, todėl priemonė nebuvo įgyvendinta.

12. Iš 2016–2018 m. korupcijos prevencijos programos priemonių plane numatytų 4 priemonių, skirtų antikorupciniam švietimui skatinti, galutinai įgyvendintos 3 priemonės ir viena priemonė iš dalies.

Įgyvendinat 18 priemonę, konsultacijos buvo teikiamos visoms savivaldybės įstaigoms ir įmonėms nuolat pagal poreikį, per ataskaitinį laikotarpį nusiskundimų nebuvo gauta.

19 priemonės įgyvendinimas buvo vykdomas nuolat kontroliuojant, kad Savivaldybės kontroliuojamų įmonių metinių finansinių ataskaitų rinkiniai būtų paskelbti įmonių interneto svetainėse. Per ataskaitinį laikotarpį nebuvo nustatyta, kad ši priemonė nebūtų vykdoma.

Įgyvendinant 17 priemonę, buvo susidurta su finansiniais sunkumais (t. y. neskirtu finansavimu), dėl to specialūs mokymai Savivaldybėje nebuvo organizuoti, tačiau asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją, nuolat vyko tobulinti savo žinias į Specialiųjų tyrimų tarnybos organizuojamus mokymus.

Įgyvendinant 20 priemonę, kaip ir kiekvienais metais, gruodžio 9 dieną pasauliui minint Tarptautinę antikorupcijos dieną, Savivaldybėje kartu su Specialiųjų tyrimų tarnybos Šiaulių valdybos pareigūnais ir Šiaulių miesto švietimo įstaigų atstovais, ugdymo įstaigų mokiniais suorganizuotas visuomeninis renginys.

13. Savivaldybės tarybos 2019 m. liepos 4 d. sprendimu Nr. T-315 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės Antikorupcijos komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“ buvo patvirtinta naujos sudėties Antikorupcijos komisija. Per laikotarpį nuo 2019-01-01 iki 2019-12-31 naujai patvirtinta Antikorupcijos komisija suorganizavo vieną posėdį. Per minėtą laikotarpį skundų ir prašymų Antikorupcijos komisija negavo.

Kaip ir kiekvienų metų III ketvirtį atliktas korupcijos tikimybės pasireiškimas. 2019 m. jis buvo atliekamas Savivaldybės administracijos veiklos, išduodant, papildant, patikslinant licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijos galiojimą, panaikinant licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinant licencijos galiojimą, srityje (2019-12-03 Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Nr. S-3915). Išanalizavus Savivaldybės administracijos veiklos,

išduodant, papildant, patikslinant licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijų galiojimą, panaikinant galiojimo sustabdymą ir panaikinant galiojimą, ir 2019-12-03 Išvadoje dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Nr. S-3915 nurodytus nagrinėjimo rezultatus, buvo padaryta išvada, kad korupcijos rizikos veiksniai šioje veiklos srityje Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės priimtais teisės aktais, naudojamomis e. valdžios sistemomis ir sudarytomis galimybėmis gauti paslaugą ir elektroninėmis priemonėmis bei procedūrų viešinimu yra sumažinti iki minimumo. Tai pat buvo nustatyta, kad, atsižvelgiant į tai, kad analizuojama veikla yra susijusi su leidimų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, vis tiek išlieka nedidelė tikimybė pasireikšti korupcijai dėl neteisėtų ir nusikalstamų veikų. Pažymėtina, kad savivaldybės įstaigos, vadovaudamosi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170, 2019 m. atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą tam tikrose srityse. Įstaigų išvados dėl korupcijos pasireiškimo nustatymo kartu su 2019-12-03 Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Nr. S-3915 buvo pateiktos Specialiųjų tyrimų tarnybos Šiaulių valdybai įvertinti. Specialiųjų tyrimų tarnybos Šiaulių valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ ir Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2013 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 2-102 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiuųjų tyrimų tarnybos pareigūnų atliekamo išvadų dėl korupcijos pasireiškimo tikimybių vertinimo ir korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, susipažinusi su 2019 m. gruodžio 3 d. Išvada Nr. S-3915 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės“, pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Vykdamas šviečiamąją veiklą ir gruodžio 9 d. visam pasauliui minint Tarptautinę antikorrupcijos dieną, skirtą dėmesiui į įvairiose valstybėse plintančią korupciją atkreipti ir paskatinti žmones užkirsti kelią šiam negatyviam reiškiniui, kartu su Šiaulių miesto moksleiviais Savivaldybėje buvo suorganizuotas renginys Antikorrupcijos diena paminėti.

III SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS PRIEMONĖS, JŲ PASIRINKIMO PAGRINDIMAS

14. (1) priemonė. Viešumas ir visuomenės informatyvumas visuomet buvo vienas iš pagrindinių visuomenės pasitikėjimo valstybės ir savivaldybių institucijomis didinimo faktorių. Siekiant atvirumo visuomenei, pasirinkta priemonė skelbti Savivaldybės interneto svetainėje ir žiniasklaidoje informaciją apie Savivaldybėje vykdomą korupcijos prevencijos veiklą ir antikorrupcines priemones. Kiekvienas besidomintis korupcijos prevencija asmuo Savivaldybės interneto svetainės www.siauliai.lt skyriuje „Korrupcijos prevencija“ turėtų rasti visą jį dominančią informaciją apie Savivaldybės korupcijos prevencijos programas, ataskaitas, vykdomas antikorrupcines priemones. Šiame skyriuje taip pat nurodomi pagrindiniai teisės aktai, reglamentuojantys korupcijos prevencijos klausimus, pateikiamos nuorodos į juos. Kiekvienas visuomenės narys yra raginamas (jo pageidavimu anonimiškai) pranešti Savivaldybėje veikiančiu pasitikėjimo telefonu arba elektroniniu paštu apie Savivaldybėje ir jai pavaldžiose įstaigose, įmonėse galimas korupcijos apraiškas ir tokiu būdu prisidėti prie korupcijos prevencijos priemonių vykdymo. Šios priemonės tikslas yra užtikrinti veiksmingą visuomenės informavimą apie vykdomą korupcijos prevenciją. Ši priemonė neabejotinai skatins visuomenės pozityvios nuomonės formavimą apie Savivaldybėje vykdomą ir plėtojamą politiką, palaiapsniui gerins Savivaldybės kaip institucijos įvaizdį.

15. (2) priemonė. Kiekvienos demokratinės valstybės egzistencinis pagrindas yra patikima, viešuosius visuomenės interesus tenkinanti valstybinė tarnyba, kuriai būdingi aiškūs, visiems valstybinėje tarnyboje dirbantiems asmenims privalomi tarnybinės etikos standartai, formuojantys

atsakingą tarnautojų požiūrį į savo statusą, asmeninės atsakomybės ir atskaitomybės dėl visų priimamų sprendimų pojūtį. Piliečiai iš asmenų, dirbančių valstybinėje tarnyboje, pagrįstai tikisi profesionalumo – interesų konfliktų vengimo, objektyvaus ir nešališko elgesio. Jeigu asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, privatūs interesai daro įtaką jo tarnybiniam elgesiui, tai nebelieka valdžios įstaigų ir jų darbuotojų tarnavimo žmonėms idėjos. Interesų konfliktas yra situacija, kai asmuo, eidamas savo pareigas, privalo atlikti tam tikrą veiksmą, tačiau tas veiksmas (veikla) yra susijęs ne tik su jo pareigomis, bet ir su jo privačiu interesu. Dauguma valstybinėje tarnyboje kylančių interesų konfliktų yra prognozuojami, juos galima iš anksto numatyti ir, ėmusis atitinkamų prevencinių priemonių, nesunkiai suvaldyti, t. y. apskritai neleisti bet kokiam interesų konfliktui atsirasti ir realizuotis. Tačiau neišvengiami atvejai, kai valstybės tarnautojai, priimdami vienokius ar kitokius sprendimus, nepaiso minėtų teisės aktų nuostatų ir nenusišalina nuo sprendimo priėmimo, o tai savaime sukelia visuomenės nepasitenkinimą ir nepasitikėjimą valstybės institucija. Todėl šios priemonės reikalingumas pasireiškia siekiu užtikrinti šimtaprocentinį nusišalinimą nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ir priimant sprendimus, dėl kurių valstybės tarnautojas turi suinteresuotumą.

16. (3) priemonė. Antikorupcinio ugdymo tikslas – ugdyti vertybines nuostatas ir plėtoti gebėjimus, reikalingus susiformuoti pilietinei pozicijai korupcijos atžvilgiu. Antikorupcinio ugdymo metu Savivaldybės administracijoje ir švietimo įstaigose dirbantys asmenys būtų supažindinti su korupcijos reiškiniu, jos esme, pagrindinėmis priežastimis ir pasekmėmis. Mokymų metu būtų skatinamas nepakantumas korupcijos apraiškoms ir demonstruojamos kovos su korupcija galimybės.

17. (4) priemonė. Lietuvoje tiek viešasis, tiek privatusis sektorius turėtų siekti nulinės tolerancijos korupcijai. Pirmasis žingsnis link efektyvios nulinės tolerancijos korupcijai turėtų būti situacijos analizė arba, kitaip tariant, nusistatymas, koks tolerancijos korupcijai lygis pačioje institucijoje. Būtent šia priemone yra siekiama atskleisti, koks yra Savivaldybės darbuotojų požiūris į korupciją, koks darbuotojų sąmoningumo lygis šioje srityje ir pasirengimas dalyvauti įgyvendinant korupcijos prevencijos priemones.

18. (5) priemonė. Motyvuojant Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės tarybos ir mero sekretoriato darbuotojus pranešti raštu, Savivaldybės vidiniu kanalu ar pasitikėjimo telefonu apie neteisėtus veiksmus, korupcijos atvejus ar kitus pažeidimus Savivaldybėje, siekiama, kad nuolatinis priminimas Savivaldybės darbuotojams apie sudarytas galimybes pranešti patogiu būdu apie jų pastebėtas korupcijos apraiškas, neteisėtus kolegų ar vadovų veiksmus ir kitas negeroves ilgainiui suformuotų kiekvieno asmens moralinę pareigą apie tai pranešti. Dažniausiai korupcijos apraiškas ir kitus pažeidimus pastebi ir mato Savivaldybės valstybės tarnautojai ar darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Pagrindinė priežastis, dėl kurios asmuo nenori ar varžosi pranešti apie pažeidimą, yra baimė būti paviešintam, nes dėl to jis galėtų sulaukti neigiamų pasekmių tiek iš savo kolegų, tiek iš vadovų. Todėl planuojama pasitelkti įvairias informavimo formas ir būdus šiai priemonei įvykdyti. Tai bus plakatų šia tema Savivaldybės administraciniame pastate iškabinimas, informacijos persiuntimas pagal darbuotojų sąrašą, pasidalijimas informacija viešojoje erdvėje. Tikimasi, kad, panaudojant būtent šią priemonę, nuolatinis informacijos apie pranešimų būdus skleidimas Savivaldybės viduje padės Savivaldybės darbuotojams, visų pirma, pastebėti pažeidimus ir juos identifikuoti; antra, tai vers susimąstyti apie moralinę pareigą padėti atskleisti ar užkirsti daromam ar planuojamam padaryti pažeidimui kelią; trečia, kels asmenų, kurie daro ar planuoja padaryti pažeidimą, baimę būti atskleistiems. Visa tai kartu skaidrins Savivaldybės veiklą ir taip gerins Savivaldybės įvaizdį.

19. (6) priemonė. Atsitiktinės atrankos būdu patikrinti, ar įtrauktų į Savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytas komisijas valstybės tarnautojų dalyvavimas šių komisijų veikloje nesukelia interesų konflikto, nuspręsta atsižvelgus į tai, kad Savivaldybės administracijoje veikia ne mažiau kaip 50 įvairaus laikino ir nuolatinio pobūdžio Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais sudarytų komisijų, kurių nariais dažniausiai yra paskirti Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai. Atsižvelgiant į tai, kad šios komisijos priima įvairaus pobūdžio sprendimus, taip pat siekiant suvaldyti viešųjų ir privačių interesų konfliktus, buvo pasirinkta priemonė patikrinti šių komisijų narių privačių interesų deklaracijas ir išanalizuoti, ar jų

dalyvavimas komisijų veikloje yra nešališkas, t. y. nesukelia interesų konflikto, ir nustatyti grėsmes konfliktams kilti ateityje. Nustačius grėsmę kilti interesų konfliktams, atitinkamiems darbuotojams ar valstybės tarnautojams bus parengtos rekomendacijos, kurias jie privalės vykdyti.

20. (7) priemonė. Itin sparčiai plėtojantis informacinės technologijos (toliau – IT), taip pat didėjant visuomenės poreikiams, atsiranda naujų reikalavimų viešojo sektoriaus institucijoms ir jų vykdomai veiklai. Todėl modernūs viešojo administravimo subjektai, siekdami tapti efektyvūs, našūs, atviri, lankstūs ir bendradarbiaujantys su visuomene, privalo, organizuodami savo veiklą, panaudoti visas su IT susijusias galimybes. E. valdžia – valdžios institucijos procesas, pasižymintis savita struktūra, kurio pagrindinis rezultatas yra viešojo administravimo paslauga, skirta visuomenei. E. valdžios tikslas – keisti viešojo sektoriaus procesus, tarp jų ir daugelį santykių tarp valdžios institucijų, institucijų ir piliečių. Todėl visos valstybės ir savivaldybių institucijos turi imtis įvairių priemonių, kurios padėtų savo veiklą skirti efektyvesniam administravimui: užtikrinti geresnį ir didesnį piliečių poreikių ir visuomeninių vertybių tenkinimą, jų problemų sprendimą, efektyviau įgyvendinti valdžios ir visuomenės sąveikavimą. Būtent šios priemonės įgyvendinimas suteiks Šiaulių miesto visuomenei galimybę gauti Savivaldybės administracijos teikiamas administracines ir viešąsias paslaugas greitai ir kokybiškai, leis išsiaiškinti aplinkybes, su kuriomis problemomis kartais susiduria paslaugų gavėjai. Taip pat ši priemonė padės skatinti ir didesnį pasitikėjimą savivaldos institucija.

21. (8) priemonė. Atsitiktinės atrankos būdu atlikti savivaldybės švietimo įstaigų, Savivaldybės valdomų įmonių darbuotojų – viešojo pirkimo komisijos narių, asmenų, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus – privačių interesų deklaracijų patikrinimus pasirinkta atsižvelgiant į tai, kad, įsigaliojus Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų įstatymo (toliau – Viešųjų ir privačių interesų įstatymas) 4 straipsnio 1 dalies ir 5 straipsnio 4 dalies pakeitimams, atsirado pareiga deklaruoti privačius interesus viešojo pirkimo komisijos nariams, asmenims, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtiems atlikti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantiems ekspertams. Tikrinant savivaldybės švietimo įstaigas, nustatyta, kad vis dar pasitaiko atvejų, kai darbuotojai, vykdanys viešuosius pirkimus, nedeklaruoja privačių interesų arba išvis nenurodo, kad vykdo viešuosius pirkimus. Todėl, siekiant užtikrinti tinkamą Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 4 straipsnio 1 dalies ir 5 straipsnio 4 dalies nuostatų įgyvendinimą, buvo pasirinkta ši priemonė.

22. (9) priemonė. Aktyviai vykdyti Savivaldybės administracijos viešojo pirkimo komisijų narių, Savivaldybės administracijos darbuotojų, Savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtų vykdyti supaprastintus pirkimus, ir viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų privačių interesų stebėseną pasirinkta siekiant įgyvendinti tiek Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo, tiek ir Viešųjų pirkimo įstatymo nuostatas. Viešieji pirkimai antikorporciniu požiūriu yra labai rizikinga veiklos sritis, todėl aiškus ir išsamus procedūrų reglamentavimas ir šių procedūrų laikymasis yra labai svarbūs kuriant korupcijai atsparią aplinką ir valdant bei šalinant korupcijos rizikos veiksnius, todėl tokių priemonių, kaip aktyvi stebėseną ir prevencinis tikrinimas, parinkimas iš esmės užtikrins korupcijos apraiškų sumažėjimą.

23. (10) priemonė. Vienas iš prevencinių būdų kovoti su korupcija yra viešumas, todėl prevencinė priemonė skelbti Savivaldybės interneto svetainėje aktualią informaciją apie Savivaldybės veiklą buvo pasirinkta siekiant Šiaulių miesto visuomenei sudaryti galimybę pačiai įsitikinti priimamų sprendimų pagrįstumu ir teisingumu. Viešumas ir visuomenės informatyvumas visuomet buvo ir bus vienas iš pagrindinių visuomenės pasitikėjimo valstybės ir savivaldybių institucijomis didinimo faktorių. Atvirų duomenų bazės nuolatinis naujinimas suteiks galimybę suinteresuotai visuomenės daliai tinkamai įvertinti realią Savivaldybės padėtį ir sudarys galimybę teikti įvairius pasiūlymus tam tikroje srityje.

IV SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

24. Programai įgyvendinti parengtas Planas, nustatantis korupcijos prevencijos priemones, jų įvykdymo tikslus, terminus, kriterijus, vykdytojus, laukiamus rezultatus ir jų vertinimo kriterijus.

25. Programoje nurodytų priemonių įgyvendinimo organizavimą ir kontrolę atlieka Savivaldybės administracijos direktorius arba asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, kuriam šios funkcijos priskirtos jo pareigybės aprašyme. Už konkrečių Programos priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Plane nurodyti vykdytojai.

26. Įgyvendinamų korupcijos prevencijos priemonių stebėseną ir koordinavimą atlieka Antikorupcijos komisija.

27. Už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingas asmuo, pasibaigus kalendoriniams metams, apibendrina iš vykdytojų gautą informaciją apie priemonių įgyvendinimą, jų veiksmingumą, pasiektus rezultatus ir susistemintus duomenis pateikia Savivaldybės administracijos direktoriui ir Antikorupcijos komisijai. Programos įgyvendinimo priemonių vykdytojai, atsižvelgdami į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Programos priemonėms įgyvendinti, gali teikti Savivaldybės administracijos direktoriui ir Antikorupcijos komisijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Programos priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis, detalizuodami jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus. Pasiūlymai dėl Programos nuostatų atnaujinimo nagrinėjami ir apie jų nagrinėjimo rezultatus suinteresuoti subjektai informuojami raštu (arba el. paštu, jei pasiūlymai gauti el. paštu).

28. Savivaldybės įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys iki einamųjų metų III ketvirčio pabaigos gali teikti Savivaldybės administracijos direktoriui ir Antikorupcijos komisijai pasiūlymus dėl Programos nuostatų, tikslų ir uždavinių atnaujinimo, Plano keitimo ar (ir) pildymo. Pasiūlymai skelbiami Savivaldybės interneto svetainės www.siauliai.lt skyriuje „Korupcijos prevencija“.

29. Programa, atsižvelgus į pateiktą Programos įgyvendinimo ataskaitą, atnaujinama (koreguojama) iki einamųjų metų IV ketvirčio pabaigos.

30. Programa finansuojama iš patvirtintų bendrųjų savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių. Prireikus atskiroms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti gali būti numatytas papildomas finansavimas.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Programa įsigalioja kitą dieną po paskelbimo Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nustatyta tvarka.

32. Programa skelbiama Savivaldybės interneto svetainės www.siauliai.lt skyriuje „Korupcijos prevencija“.

33. Su Programa ir Planu Savivaldybės administracijos padaliniai supažindinami per dokumentų valdymo sistemą „Avilys“. Programos nuostatų ir Plane numatytų priemonių vykdymas privalomas Plane nurodytiems vykdytojams.
